

رمزگشایی ازپازل ارزی میرداماد

پاسخ تفصیلی دستیارارزی همتی به ۶ ابهام کلیدی: ازعرضه ۱۰ هزار دلاری به اشخاص و اتهام نوسان گیری تارد فرضیه کف سازی قیمت

سیاست های ارزی بانک مرکزی درماه های اخیر، به ویژه پس ازاصلاحات دی ماه سال قبل (اصلاح سازوکار بازارحواله و حرکت به سمت همگرایی نرخ ها)، با موجی ازپرسش ها، نقدها وگمانه زنی ها روبرو شده است. از ماجرای تخصیص سهمیه ۱۰ هزار دلاری به شهروندان وشائبه «کف سازی قیمت دلار»، درسطوح قیمتی بالاگرفته تااتهام سوداگری دولت و جبران کسری بودجه ازمحل نوسان گیری ارزی وابهامات مربوط به افزایش ذخایر درکوران نوسان نرخ ارز و جنگ با این اوصاف، مهدی دارابی دستیار ارزی بانک مرکزی، درگفت وگویی مشروح به شفاف سازی منطق مداخلات ارزی این بانک پرداخته است. واکاوی این اظهارات نشان می دهد بانک مرکزی بر اساس الگوی «مداخله درحاشیه بازار» و هموارسازی عرضه وتقاضا عمل می کند و ریشه اصلی جهش های بلندمدت رانه درکف بازار، بلکه درناترازی های عمیق ساختاری -نظیرکسری تا ۱۰ میلیارد دلاری بنزین وگازوئیل - جست وجو می کند. محور مهم این گفت وگو حول ابهامات پیرامون سیاست های بانک مرکزی رادرآماده می خوانیم.

معمای ذخایر ارزی؛ بانک مرکزی نوسان گیرشد یا ضربه گیر؟

نخستین و جدی ترین نقد برخی کارشناسان این بوده که چرا بانک مرکزی در روزهای مازاد عرضه، ارز را از بازار جمع آوری کرده و مانع ازریزش بیشتر قیمت ها شده است؟

دارابی با تفکیک ساختار بازار حواله، این ادعا را ناشی ازعدم شناخت مکانیزم کنترل های ارزی ازنسال ۱۳۹۷ می داند: «تا پیش از اصلاح سیاست ها دردی ماه، بازار حواله با کسری شدید مواجه بود؛ تقاضای روزانه به ۶۰۰ میلیون دلار می رسید در حالی که عرضه تنها ۵۰ تا ۶۰ میلیون دلار بود. با اصلاح سیاست ها معادله معکوس شد و عرضه در روزهایی به بالای ۳۰۰ میلیون دلار رسید و تقاضا به زیر ۱۰۰ میلیون دلار سقوط کرد.»

وی تأکید می کند که بانک مرکزی مازاد عرضه روزانه را می خرد تا در روزهای کسری عرضه تزریق کند؛ کمالین که ارزی که دردی ماه خریداری شده بود، عمدتاً در بهمن و اسفند به بازار با برگردانده شد. به گفته دارابی، در شرایط تنش های خارجی و ریسک های امنیتی نیز صادرکنندگان به دلیل ترس ازمسدود شدن حساب هایشان تمایل به عرضه فوری داشتند در حالی که تقاضای واردات متوقف شده بود. ورود بانک مرکزی در این بزگناه نه برای ممانعت از ارزان شدن دلار، بلکه برای نجات دارایی های صادرکنندگان از بلوکه شدن خارجی و تضمین نقدینگی بوده است. دارابی تصریح می کند که بانک مرکزی درمجموع ازدی ماه گذشته تاکنون، به طور خالص، فرواشده ارز بوده است، نه خریدار.

ندارد؛ زیرا فاصله گردش ریال و ارزدراین بازارها چند روز تا چند هفته است. پوشش تعهدات دولت درازای نفت؛ ریال داده شده به دولت درازای ارز نفتی، اجتناب ناپذیر بوده است؛ «اگر این ریال پرداخت نمی شد، دولت چطور می خواست حقوق و دستمزد و کالابریگ را تأمین کند؟»

خنثی سازی با ابزار نرخ ذخیره قانونی؛ بانک مرکزی اثرشد پول بر قدرت را با افزایش نرخ ذخیره قانونی مهار کرده (یعنی بانک ها باید درصد بیشتری از منابع را نزد بانک مرکزی سپرده گذاری کنند) و ضریب فزاینده (اثرچند مرحله ای پولی که بانک مرکزی در نتیجه خرید ارزادولت ایجاد می شود برافزایش تقاضا در جامعه) را کاهش داده است. دارابی هم چنین معتقد است تزریق پایه پولی ازکانال خرید دارایی ارزی، به مراتب با کیفیت تر و کم خطرتر از تزریق پول ناشی از اضافه برداشت و خط اعتباری بانک هاست.

پشت پرده عرضه ۱۰ هزار دلار؛ ابطال روایت خزانه داری امریکا

چرا در شرایط جنگی و لزوم صیانت از منابع، سقف فروش ۱۰ هزار دلار به اشخاص تعیین شد؟ دارابی با ذکر مثال صاحب خودرویی که به رغم داشتن مقداری ذخیره بنزین در ظرف، خودروی با پاک خالی را تا پمپ بنزین هل می داد»، خاطرنشان کرد: ذخایردقیقاً برای مداخله درروزهای بحرانی انباشته می شوند.

وی دوهدف کلیدی را برای این اقدام برمی شمارد: شکستن بازی روانی دشمن؛ ایالات متحده در حال تزریق این گزاره بود که ذخایر ارزی ایران ته کشیده است؛ ورود مقتدرانه بانک مرکزی چنان سیگنالی

فرستاد که حتی رسانه های غربی، مسئولان خزانه داری امریکا را به دلیل ارزیابی های غلط ارزی به چالش کشیدند. در مصاحبه معاون خزانه داری امریکا، مصاحبه کننده از وی می پرسد: «شما می گفتید ذخایر بانک مرکزی تمام شده و دولت دیگر منابعی ندارد. پس این ۲ میلیارد دلار عرضه از کجا آمد؟»

دوم؛ مدیریت وتخلیه تقاضای غیررسمی؛ پاسخ مستقیم به نیازهای واقعی خرد جامعه و بستن مسیر سرایر شدن این دست تقاضاها به بازار قاچاق و معاملات زیرزمینی دلالان، مانع از

شکل گیری صف های هیجانی جدید در حاشیه بازار شد.

ادعای کف سازی قیمت؛ داده های تاریخی چه می گویند؟

منتقدان ادعا می کنند بانک مرکزی با عرضه ارز درارقامی نزدیک به بازار غیررسمی (مثلاًحوالی ۲۶۰ هزار تومان، قیمت ها را درآن کانال تثبیت کرده و به دلار کف قیمتی داده است. دستیار ارزی بانک مرکزی این نظریه را از پایه رد کرده و با استناد به روندهای تاریخی پاسخ داد:

در سال ۱۳۹۷ دلار تا ۱۹ هزار تومان بالا رفت، بانک مرکزی روی ۱۷ تا ۱۸ هزار تومان فروخت. اما قیمت تا ۱۰ هزار تومان (نزدیک ۵۰ درصد ریزش) عقب نشست.

در سال ۱۳۹۸ درنرخ ۱۵ هزار تومان مداخله شد و نرخ تا ۱۲ هزار تومان افت کرد (۲۰ درصد کاهش).

در سال ۱۳۹۹ پس از لمس ۳۲ هزار تومان و فروش ۳۰ تا ۳۱ هزار تومان، دلار به ۲۴ هزار تومان برگشت.

درمداخله اخیر نیز بازار آزاد تا ۲۷۲ هزار تومان پیش

رفت، بانک مرکزی در ۲۶۲ هزار تومان مداخله کرد اما قیمت ها تا ۲۵۶ هزار تومان هم فرود آمد. دارابی تأکید دارد: «اصول علم اقتصاد می گوید مداخله ارزی اگر در حاشیه بازار و نزدیک به نرخ واقعی نباشد، خنثی و بی اثر است و تجربه های گذشته هم نشان داده فروش در نزدیکی سقف بازار هرگز مانع ریزش های سنگین پس از تخلیه شوک نبوده است.»

شکاف ۴۰ درصدی و خط قرمز «تثبیت»؛ تاوان ناترازی بنزین در بازار ارز

دارابی با دفاع از حرکت به سمت بازار شناور مدیریت شده، بازگشت به سیاست تثبیت (نرخ های دستوری مانند ۴۲۰۰ یا ۲۸۵۰۰ تومانی) را امضای رسمی برای جهش بعدی توصیف کرد که مغایر با احکام دایمی برنامه های توسعه، سیاست های اقتصاد مقاومتی و قانون بانک مرکزی است. ریشه ماندگاری شکاف ۴۰ درصدی بازار رسمی و آزاد چیست؟

به گفته وی، بانک مرکزی هدف خود را «یکپارچگی بازار» تعریف کرده نه «یکسان سازی اجباری» تا

در دیدار مدیران عامل فولاد هرمزگان و منطقه ویژه خلیج فارس مطرح شد؛

فولاد هرمزگان؛ شریک راهبردی منطقه ویژه و محور توسعه فولاد سبز

تداوم پروژه های توسعه ای

مدیرعامل فولاد هرمزگان با اشاره به تداوم طرح های توسعه ای شرکت گفت: پروژه مگامولد احیا مستقیم به حدود ۵۰ درصد پیشرفت رسیده و برنامه ریزی شده است تا پایان سال این رقم به ۶۵ درصد برسد. همچنین تأمین مالی پروژه ستاره همسین نیز در زمان مناسب انجام شده و روند اجرای آن ادامه دارد. رحیم افزود، در کنار این پروژه ها، مطالعات توسعه صنایع پایین دست از جمله نورد و ورق در دستور کار قرار گرفته و پروژه های زیرسقفی نظیر نصب گاززا و سولفورزا نیز با هدف تولید گریدهای خاص فولادی دنبال می شوند.

اقتصاد چرخشی؛ از پسماند تا ارزش افزوده

رحیم اقتصاد چرخشی را یکی از محوری های اصلی آینده فولاد هرمزگان دانست و گفت: رویکرد ما این است که هیچ ضایعاتی در شرکت بدون شناسنامه باقی نماند و هر ماده یا دوباره مورد استفاده قرار گیرد یا پس از فرآوری به چرخه تولید بازگردد.

وی افزود: پودر قالب، آجر نسوز، روغن های ضایعاتی و بریکت اکسیدی از جمله موادی هستند که با این رویکرد مجدداً وارد چرخه تولید شده اند. مدیرعامل فولاد هرمزگان همچنین با اشاره به تولید سالانه حجم قابل توجهی سرباره در صنایع فولادی منطقه گفت: احداث واحد فرآوری

علیرضا رحیمی محمودآبادی:

پرستاران با ایثارگری در بحران ها حماسه آفرین شدند

به مناسبت گرامیداشت سالروز ولادت حضرت زینب کبری (س) و روز پرستار، رئیس کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای اسلامی شهر کرج به اتفاق نماینده مجلس شورای اسلامی، فرمانده انتظامی استان البرز ، رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان به همراهی جمعی از معاونین، در بیمارستان های امام علی(ع) و کمالی حضور یافتند و ضمن تبریک روز پرستار، از پرستاران نمونه استان تقدیر نمودند.

به گزارش پایگاه خبری مدیریت شهری کرج، علیرضا رحیمی محمودآبادی در حاشیه ی این دیدار، با بیان اینکه پرستاران با ایثارجان و سلامتی خود خدمات درخشانى در دوران حساس کشور مانند بحران کرونا و جنگ های

مدیرکل راه و شهرسازی استان اردبیل خبر داد:

آغاز عملیات آسفالت معابر شهرک سردار شهید حاج قاسم سلیمانی اردبیل

تکمیل زیرساخت های خدماتی، شرط تسریع در تحویل واحدهای آماده به متقاضیان است

تلاش می کنیم با تکمیل اقدامات باقی مانده، شرایط لازم برای تحویل واحدهای آماده به متقاضیان فراهم شود.

حیدری، تکمیل زیرساخت های خدماتی را از الزامات مهم بهره برداری از واحدهای مسکونی دانست و گفت: در حال حاضر، انتقال می رود دستگاه های خدمات رسان در کوتاه ترین زمان ممکن، اقدامات مربوط به شبکه آب و فاضلاب، نصب تیرهای برق و تکمیل برق رسانی را به سرانجام برسانند تا امکان تکمیل محوطه، معابر و تحویل واحدها فراهم شود.

وی تأکید کرد: تکمیل عملیات ساختمانی به تنهایی برای تحویل واحدها کافی نیست و بهره برداری مطلوب از این مجموعه، به آماده بودن زیرساخت های ضروری و خدمات مورد نیاز ساکنان وابسته است، از این رو، هماهنگی و تسریع در عملکرد دستگاه های خدمات رسان، نقش مهمی در کوتاه تر شدن زمان انتظار متقاضیان خواهد داشت.

حیدری خاطرنشان کرد: هم زمان با پیشرفت اقدامات مربوط به زیرساخت های خدماتی، عملیات آسفالت معابر نیز ادامه خواهد یافت تا پس از تکمیل این مراحل، زمینه تحویل واحدهای آماده به خانواده های متقاضی فراهم شود. گفتنی است شهرک ۶۴۵ هکتاری سردار شهید حاج قاسم سلیمانی اردبیل، به عنوان یکی از سایت های بزرگ اجرای طرح نهضت ملی مسکن در سطح کشور، با تکمیل این مراحل، زمینه تحویل واحدهای آماده به خانواده های متقاضی فراهم شود. گفتنی است

شهرک ۶۴۵ هکتاری سردار شهید حاج قاسم سلیمانی اردبیل، به عنوان یکی از سایت های بزرگ اجرای طرح نهضت ملی مسکن در سطح کشور، با تکمیل این مراحل، زمینه تحویل واحدهای آماده به خانواده های متقاضی فراهم شود. گفتنی است شرایط بهره برداری از واحدهای آماده قرار دارد.